

ศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของ เด็กไทยกับตัวแปรบนทอนทางสังคม Thai Students' Potential in Learning English And Its Deterrence Variables

พิณทิพย์ ทวยเจริญ
Pintip Tuaycharoen

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นรายงานการวิจัยที่ดำเนินการ “ต่อยอด” จากรายงานการวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลในการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย” (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2540, 2543) สำหรับในรายงานผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนได้แสดงหลักฐานด้วยข้อมูลเชิงทฤษฎีจากหลักการทางภาษาศาสตร์ การล้มภาษาณ์ แบบสอบถาม และข้อมูลคำสัมภาษณ์ศัพท์ภาษาอังกฤษจากสื่อมวลชน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเด็กไทยตั้งแต่วัยเด็กเล็กถึงก่อนวัยรุ่น รวมถึงเด็กหลังวัยรุ่นถึงผู้ใหญ่ตอนต้นมีศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษโดยเน้นการออกเสียงพูด แต่ศักยภาพดังกล่าวถูกบั่นทอนได้จากตัวแปรทางสังคม ซึ่งได้แก่ วิธีการสอนของครู คุณภาพของครู และคำสัมภาษณ์ศัพท์ภาษาอังกฤษในสื่อมวลชน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางเสริม “ศักยภาพ” ของเด็กไทยในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้บังเกิดผลที่ดีที่สุดคล้องกับศักยภาพที่มีอยู่

Abstract

This paper is a research report, a continuation of the writer's previous work on “The Achievement of Primary School Students in Learning English through a Linguistics-based Approach” (Tuaycharoen, 1997, 2000). In that research project, the writer answered the questions

raised by the Ministry of Education concerning proper age-groups, material preparation and instructional methodology that can be adopted in Thai primary schools.

The present research aims to give further evidence from various sources of data, i.e. linguistic documents, interviews, questionnaires and English loanwords in massmedia, to show how social variables, i.e. method of teaching, language teachers' capacity and English loanwords from media, can deter students from their language potential. The writer also points the way to the adjustment of such deterrence to meet the students' potential for a more fruitful outcome.

1. ความนำ

บทความนี้เป็นบทสรุปงานวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงข้อมูลในลักษณะรูปธรรมเพื่ออธิบายให้เห็นว่าตัวแปรทางสังคมด้านต่าง ๆ สามารถ “บั่นทอน” คักยภาพของเด็กไทยในการเรียนภาษาอังกฤษ งานวิจัยชิ้นนี้ดำเนินการในลักษณะ “ต่อยอด” จากงานวิจัยเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลในการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย” (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2540, 2543) ในที่นี้จะอ้างอิงถึงงานวิจัยชิ้นดังกล่าวว่า “งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ” ส่วนงานวิจัยที่รายงานในปัจจุบันจะเรียกว่า “งานวิจัยคักยภาพฯ”

ใน “งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ” ผู้เขียนได้ตอบคำถามอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้สถาบันและองค์กรที่จัดการศึกษาในประเทศไทย โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงปัจจัยพื้นฐานและวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กเริ่มเรียน โดยได้ตอบคำถามต่อไปนี้

1.1 คำถามประเด็นที่หนึ่ง: เด็กไทยควรเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในวัยใด
 ผู้เขียนได้ประมวลแนวคิดทางภาษาศาสตร์จิตวิทยาเพื่อหาข้อสรุปในการกำหนดวัยของเด็กเริ่มเรียน โดยพิจารณาจากการศึกษาด้านพัฒนาการทางภาษาแม่ของเด็กไทย ส่วนใหญ่เป็นงานของผู้เขียนเอง ซึ่งดำเนินการศึกษาในระยะยาว (longitudinal study) กล่าวคือ จาก 3 เดือน ถึง 18 เดือน (Tuaycharoen, 1977, 1979, 2539) จาก 2 ขวบถึง 5 ขวบ (Tuaycharoen, 1984) และศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยจากการเล่านิทานในกลุ่มเด็กเล็กอายุ 3 ขวบ 10 เดือน ถึง 6 ขวบ (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2529) ประกอบ

กับการศึกษาความเบี่ยงเบนและความผิดปกติในการออกเสียงพูดของเด็กไทยอายุระหว่าง 5 ขวบถึง 10 ขวบ 4 เดือน (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2532) เมื่อประมวลสาระสำคัญแล้วนำมาใช้เป็นแนวคิดในการตอบคำถามเกี่ยวกับวัยที่เหมาะสมในการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย คือ

วัยที่เหมาะสมของเด็กไทยในการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษโดยไม่กระทบต่อการพัฒนาภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ พบว่า เด็กที่อยู่ในสังคมที่มีการใช้ภาษาตามแนวปกติและพ่อแม่ดูแลเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ จะมีการพัฒนาระบบเสียงภาษาไทยหรือพูดได้ชัดเจนตามแนวปกติของภาษาไทยในวัย 5-5½ ขวบ แต่จากการสังเกตพัฒนาการของเด็กในครอบครัวอื่น ๆ ประกอบพบว่าอาจช้าได้ถึง 8 ขวบ แต่ไม่เกิน 10 ขวบหรืออย่างช้า 11 ขวบ

ดังนั้นการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในวัยไม่เกิน 10 ขวบ จะไม่มีผลกระทบต่อการพัฒนาภาษาไทย นั่นคือ เด็กยังคงพูดภาษาไทยชัด และในขณะเดียวกันศักยภาพทางสมอง (ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไปในตอนหลัง) ของเด็กในวัยที่ไม่เกินวัยรุ่นยังสามารถเรียนรู้ภาษาใหม่เพิ่มขึ้นได้โดยยังคงประสิทธิภาพของภาษาแม่ไว้ และขณะเดียวกันการพูดออกเสียงภาษาใหม่ซึ่งคือภาษาต่างประเทศ สามารถกระทำได้ดีทัดเทียมกัน เด็กจะจัดระบบเสียงภาษาแม่และระบบเสียงภาษาใหม่ เช่น ภาษาอังกฤษ แยกออกเป็น 2 ชุดหรือพูดอีกนัยหนึ่งคือ หากให้เด็กในวัยนี้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ รูปแบบทางการออกเสียงภาษาอังกฤษจะไม่ทำให้รูปแบบทางการออกเสียงภาษาไทยบิดเบือนไป เพราะเด็กสามารถแยกแยะได้แล้วว่าเสียงพูดในภาษาแม่เป็นอย่างไร และเสียงพูดในภาษาอังกฤษต่างไปจากภาษาแม่ นอกจากนี้ไม่กระทบต่อภาษาแม่แล้ว วัยดังกล่าวยังมีช่วงห่างจากระยะวัยรุ่นพอสมควร ดังนั้นแนวคิดและข้อมูลต่าง ๆ ข้างต้นจึงให้คำตอบได้ว่า การพูดภาษาไทยของเด็กจะไม่ด้อยลงในขณะที่เรียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอีก 1 ภาษา โดยเน้นการพูดออกเสียง แต่มีทักษะด้านอื่น ๆ เป็นส่วนเสริม

เพื่อพิสูจน์หลักการนี้อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ผู้เขียนได้ทดลองสอนจริงในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ซึ่งเจ้าของโรงเรียนจัดระดับของโรงเรียนว่านักเรียนอยู่ในกลุ่มเศรษฐกิจปานกลางถึงต่ำ โดยทดลองสอนภาษาอังกฤษ

ให้แก่เด็กในวัย 8-11 ปี เป็นเด็กที่กำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การสอนใช้เวลาทั้งสิ้น 40 ชั่วโมง แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง วิธีการสอนและแบบเรียนเป็นแบบที่ผู้เขียนคิดขึ้นเองเพื่อให้เหมาะสมกับอายุของเด็ก สภาพสังคมไทย และโอกาสที่ผู้สอนอื่น ๆ ในสังคมไทยจะนำไปใช้ มีการทดสอบก่อนสอน-หลังสอน หลังจากนั้นใช้สถิติ “t” และ “ANOVA” พบว่า

ทักษะการพูดและการออกเสียงภาษาอังกฤษของเด็กในวัย 8-11 ปี ซึ่งผู้เขียนแบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ เพื่อดูความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอายุ 3 กลุ่มนี้ พบว่าการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษใน 3 ช่วงเวลาที่กำหนดไว้ไม่ได้ทำให้คะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = .5371$) จึงกล่าวได้ว่าการสอนทักษะการพูดและออกเสียงภาษาอังกฤษจะเริ่มสอนเมื่อผู้เรียนมีอายุในช่วงใดก็ได้ระหว่าง 8-11 ปี แต่พบแนวโน้มว่ายิ่งเด็กมีอายุน้อยเท่าใด ความสามารถในการพูดและออกเสียงภาษาอังกฤษจะดีขึ้นเท่านั้น

นอกจากนี้ยังพบว่าความแตกต่างระหว่างเพศหญิง-ชายของเด็กในกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาจาก 3 ทักษะ คือ ทักษะการพูดและออกเสียง ทักษะการฟังเพื่อใช้ภาษา และทักษะการเขียนเพื่อใช้ภาษาไม่มีความแตกต่างกัน แสดงว่าความแตกต่างระหว่างเพศไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่าเพศหญิงและเพศชายมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษด้วยวิธีสอนเช่นนี้ ไม่แตกต่างกัน ถึงแม้จะมีแนวโน้มว่านักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ในการพูดและออกเสียงมากกว่านักเรียนชายในขณะที่นักเรียนชายมีผลสัมฤทธิ์ในทักษะการฟังและการเขียนเพื่อใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนหญิง แต่ความแตกต่างดังกล่าวมีไม่มากนัก

ประการสุดท้ายพบว่า หลังจากการสอนด้วยเนื้อหาและวิธีการสอนที่ผู้เขียนกำหนดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยดังที่ได้กล่าวแล้วสรุปได้ว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์**สูงกว่า**กลุ่มควบคุมในทุกทักษะ นั่นคือในกลุ่มทดลอง ค่า $t = 33.60$ สำหรับทักษะการพูดและออกเสียง ส่วนการฟังเพื่อใช้ภาษามีค่า $t = 54.12$ และทักษะการเขียนเพื่อใช้ภาษามีค่า $t = 19.76$ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

“งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ” ที่กล่าวโดยสรุปข้างต้น จึงให้คำยืนยันทั้งทาง ทฤษฎี ทางปฏิบัติ และการตรวจสอบผลทางปฏิบัติด้วยสถิติแนวอนุมาน (inferential statistics) ที่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจกแจงของประชากร สามารถให้คำตอบได้ว่า **เด็กไทยวัย 8-11 ปี จะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อใดก็ได้ผลใกล้เคียงกัน** ซึ่งนำไปสู่คำถามที่สองต่อไป

1.2 คำถามประเด็นที่สอง: ควรเลือกเนื้อหาอย่างไร เมื่อทราบวัย ที่เหมาะสมในการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของเด็กไทยแล้ว คำถามที่ตามมาคือ ควรเลือกเนื้อหาเช่นใดจึงจะเหมาะสมกับวัยดังกล่าว และ เหมาะสมกับสภาวะสังคมไทย

ผู้เขียนตระหนักตลอดเวลาว่า การสอนคือการสั่งสมประสบการณ์ ให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความงอกงามทางเชาวน์ปัญญา สอดคล้องกับคำกล่าว ในวงการศึกษาว่า “Education is Growth” และสังคมไทยเป็นสังคมที่ ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมโลกโดยเฉพาะ อย่างยิ่งสังคมตะวันตก ทฤษฎีพัฒนาความคิดและเชาวน์ปัญญาซึ่งเสนอโดย เปียเจต์ (1971) ได้ให้ข้อคิดว่าเด็ก (ชนชาติใดก็ตาม) จะมีการพัฒนาเชาวน์ ปัญญาต่อเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ตลอดเวลา และกระบวนการใน การรับประสบการณ์นั้น ควรเริ่มจากการนำประสบการณ์ใหม่มาสัมพันธ์กับ ตนเองก่อน หลังจากนั้นประสบการณ์จึงขยายวงกว้างออกไปโดยนำสังคม ใกล้เคียงตัวมาสัมพันธ์กับตนเองในขั้นแรก ต่อไปจึงสามารถสัมพันธ์กับสังคมอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้การรับรู้ประสบการณ์ควรเริ่มด้วยการรับรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรม ก่อนนามธรรม การพัฒนาความคิดเกี่ยวกับนามธรรมเริ่มจากการเปรียบเทียบ จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่รับรู้มาก่อนแล้ว หลังจากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การรับรู้ที่เป็น นามธรรมในวัยสูงขึ้น สำหรับสภาวะสังคมของไทยนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่สูงการเริ่มสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กในวัย 8-11 ปี ย่อมทำให้เกิดภาระต่อสังคมและผู้ปกครอง เนื่องจากการศึกษา ในภาคบังคับ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาที่จะใช้สอนควรเอื้อให้เด็กในชนบทที่ ห่างไกล อาทิ อำเภอเวียง จัหวัดนราธิวาส, อำเภออมก๋อยจังหวัดเชียงใหม่ หรืออำเภอดอนตาลในจังหวัดมุกดาหาร สามารถใช้ได้ทั่วถึงกันโดยไม่กระทบ

กระเทียมในฐานะทางเศรษฐกิจ นั่นคือไม่ต้องซื้อหนังสือเรียนก็สามารถมีเนื้อหาใช้ในการเรียนการสอน ด้วยวิธีการดังนี้

1.2.1 ผู้สอนคัดเลือกคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นรูปธรรมส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่เด็กจำเป็นต้องพบเห็นหรือได้ใช้อยู่เป็นประจำรอบตัวเด็ก หรือใช้ในสิ่งแวดล้อม **จำนวนคำศัพท์ไม่เกิน 200 คำ** แต่สามารถครอบคลุมเสียงต่าง ๆ ในภาษาอังกฤษ (หรือเรียกว่าระบบเสียง) รูปแบบของคำศัพท์จำกัดเพียงคำที่ประกอบด้วย 2 พยางค์เป็นส่วนใหญ่ หากมีคำที่ประกอบด้วย 3 พยางค์บ้าง คำศัพท์เหล่านั้นต้องเป็นคำที่ออกเสียงได้ง่าย แต่คำศัพท์เหล่านี้สามารถใช้สอนออกเสียงพยัญชนะและสระได้ทุกเสียง เสียงพยัญชนะอาจเกิดในตำแหน่งต้นพยางค์ ท้ายพยางค์หรือระหว่างสระก็ได้ ส่วนเสียงพยัญชนะควบกล้ำซึ่งในภาษาอังกฤษมีควบกล้ำต้นพยางค์ 3 เสียง ควบกล้ำท้ายพยางค์ 4 เสียง จะยังคงจำกัดไว้เพียง 2 เสียง ทั้งต้นพยางค์และท้ายพยางค์ คำศัพท์เหล่านั้นประกอบด้วย

- จำนวนนับ	10 คำ
- คำศัพท์ระบุส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย	25 คำ
- คำศัพท์ระบุทิศทาง	6 คำ
- คำศัพท์ระบุอาหาร-เครื่องดื่ม	22 คำ
- คำศัพท์ระบุของใช้-เครื่องแต่งกาย	36 คำ
- คำศัพท์ระบุสี	9 คำ
- คำศัพท์ระบุชื่อสัตว์และพืช	15 คำ
- คำศัพท์ระบุบุคคล	11 คำ
- คำศัพท์ระบุสถานที่	6 คำ
- คำศัพท์แสดงวัฒนธรรม	4 คำ
- คำศัพท์แสดงกิริยาอาการ	12 คำ

คำศัพท์เหล่านี้ประกอบเป็นบทเรียนในลักษณะเพิ่มประสบการณ์ที่ละน้อย เพื่อมิให้เป็นภาระในการใช้ความจำมากเกินไป

1.2.2 รูปแบบคำศัพท์ข้างต้นใช้ในกรอบรูปแบบทางไวยากรณ์ซึ่งเรียกว่า “รูปแบบเบ็ดเสร็จ” เพื่อการใช้ภาษาดังนี้

รูปแบบทักทาย ขออนุญาต ขอ-ขอร้อง-ขอยืม ถามให้ข้อมูล และแสดงกิริยาอาการ

โดยจัดคำศัพท์และรูปแบบทางไวยากรณ์จากง่ายไปหายาก รูปแบบเบ็ดเสร็จเหล่านี้กำหนดให้ใช้ทำนองเสียง (intonation) เพียง 2 รูปแบบ คือ รูปแบบลง (falling) และรูปแบบขึ้น (rising) เนื่องจากในชั้นเริ่มเรียนรูปแบบทำนองเสียงทั้ง 2 รูปแบบจะเป็นพื้นฐานในการสื่อความขึ้นต้นอย่างมีประสิทธิภาพ (ความจริงภาษาอังกฤษ สำเนียงอังกฤษมีรูปแบบทำนองเสียงมากถึง 5 รูปแบบ) ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นในคำศัพท์และข้อความที่ใช้สื่อสาร คือ สัทสัมพันธ์ (prosodies) อันได้แก่ การเน้นพยางค์ (stress) และจังหวะ (rhythm) ตามลักษณะภาษาอังกฤษ ทั้งหมดนี้ต้องสอนร่วมกันในลักษณะบูรณาการ จะละทิ้งไปไม่ได้

เนื้อหาจากคำศัพท์ วลี และข้อความรูปประโยคที่เลือกมานี้ **ผู้สอนสามารถกำหนดขึ้นเองได้** (และไม่ต้อง “บังคับ” ให้เด็กซื้อหนังสือเรียนที่วางจำหน่าย) มีการใช้รูปแบบทางไวยากรณ์ที่เหมาะสมโดยนักเรียนไม่ต้องท่องกฎไวยากรณ์ อีกทั้งนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้อย่างอัตโนมัติ โดยไม่ต้องกังวลกับสภาวะความเป็นนามธรรมของไวยากรณ์อังกฤษ

1.3 คำถามประเด็นที่สาม: ควรใช้วิธีสอนแบบใด ลักษณะของการสอนใน “งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ” เป็นการสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษให้แก่เด็กไทย จึงใช้วิธีการสอนแบบผสมผสานหลากหลาย (eclectic) นั่นคือเลือกใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับสภาวะสังคมไทยและพื้นฐานของนักเรียนผนวกกับข้อจำกัดด้านคุณวุฒิและเวลาของผู้สอน โดยไม่ระบุเจาะจงว่าต้องสอนตามวิธีสอนแบบใดแบบหนึ่ง ลักษณะการสอนมีดังนี้

1.3.1 ครูสามารถใช้ภาษาไทยในการอธิบายทำความเข้าใจ หรือแปลศัพท์ได้ (ซึ่งคือ translation method) **แต่ครูต้องออกเสียงคำศัพท์และรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษในเนื้อหา** (ซึ่งมีไม่ถึง 200 คำ) **ให้สอดคล้องกับแนวการออกเสียงของเจ้าของภาษา ในลักษณะที่พอรับได้ว่าฟังเป็นภาษาอังกฤษ (recognizable English)** เนื่องจากต้องเป็นแม่แบบ (model) ให้แก่การพูด

ของเด็ก (นั่นคือแนวคล้ายคลึงกับ *phonetic method*) ในภาพรวมลักษณะนี้คือ *bilingual approach*

1.3.2 ในขณะที่ใช้รูปแบบเบ็ดเสร็จ ครูต้องออกเสียงรูปแบบประโยคให้สอดคล้องกับการพูดเพื่อสื่อความ (นั่นคือมิใช่การอ่านออกเสียงแบบไทย ๆ) เพื่อเด็กจะได้รูปแบบการพูดที่เหมาะสม วิธีการนี้คล้าย *communicative approach*

1.3.3 ในการใช้ประโยครูปแบบเบ็ดเสร็จมีการฝึกการใช้คำศัพท์ด้วยการแทนคำอื่น ๆ ในรูปประโยคแบบเบ็ดเสร็จ นั่นคือวิธีการของ *pattern practice*

1.3.4 ประเด็นที่สำคัญยิ่งประเด็นสุดท้ายคือครูต้องรู้จักวิธีการออกเสียงในลักษณะที่เป็นแม่แบบได้ สามารถอธิบายวิธีการออกเสียงโดยไม่ใช้คำศัพท์วิชาการ

ครูที่จะมีคุณสมบัติดังกล่าวสามารถฝึกอบรมได้ในช่วงเวลาสั้นประมาณ 30-40 ชั่วโมง ซึ่งผู้เขียนได้ทดลองกระทำมาแล้ว (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2543) ในการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น

ด้วยหลักการและวิธีการสอน ตลอดจนคุณสมบัติของครูจะนำไปสู่ผลการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กวัย 5-11 ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่ได้แสดงไว้แล้วใน 1.1

2. งานวิจัยเรื่อง “ศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยกับตัวแปรบนทอนทางสังคม”

ได้กล่าวนำในความนำข้างต้นแล้วว่า งานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัย “ต่อยอด” จาก “งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงข้อมูลในลักษณะรูปธรรมเพื่อให้เห็นว่าตัวแปรทางสังคมด้านต่าง ๆ สามารถบ่งทอนศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยได้ โดยมีวิธีการดำเนินงาน 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการหาข้อมูลเชิงเอกสาร และการประเมินผลการเรียนภาษา

อังกฤษ (เน้นการออกเสียง) ตามแนวที่ผู้เขียนกำหนดและสอนด้วยตนเอง เพื่อพิจารณาในลักษณะรูปธรรมว่า เด็กไทยมีศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษระดับใด ขั้นตอนที่สองเป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามลักษณะการสอนของครูสอนภาษาอังกฤษ ลัมภาษณ์ ภูมิหลังของครู อีกทั้งมีการเก็บข้อมูลคำยืมภาษาอังกฤษที่ใช้แบบทับศัพท์ในสื่อทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ เพื่อแสดงข้อเท็จจริงของปรากฏการณ์การใช้ภาษาอังกฤษลักษณะทับศัพท์ในสังคมไทย พร้อมชี้ให้เห็นว่าปรากฏการณ์ต่าง ๆ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษและการสอนภาษาอังกฤษนอกจาก**ไม่ได้เสริม**ศักยภาพของเด็กที่มีอยู่พร้อมแล้วกลับเป็นการ**บั่นทอน**ศักยภาพของเด็กในการเรียนภาษาโดยสิ้นเชิง

การสรุปงานวิจัยในเรื่องนี้จึงพิจารณารายละเอียดใน 2 ประเด็น คือ ด้านศักยภาพของเด็กในการเรียนภาษา (อังกฤษ) กับตัวแปรบั่นทอนทางสังคมดังนี้

2.1 ศักยภาพทางภาษาของเด็กเล็กถึงวัยก่อนวัยรุ่นในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้เขียนได้พิจารณาจากหลักฐานทางภาษาศาสตร์ประสาทวิทยาและภาษาศาสตร์จิตวิทยา ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของสมองในการเรียนรู้ภาษา (Lenneberg, 1967 ; Lewis and Rubenstein, 1974 ; Berlucchi, 1974 ; Penfield and Roberts, 1976 ; Mohr, 1976; Caramazza et al, 1986 ; Garman, 1991 ; Murre and Goebel, 1996) นักวิชาการเหล่านี้ต่างยอมรับว่า กระบวนการทางภาษาของมนุษย์เกิดในสมองด้านซ้าย โดยมีบริเวณภาษาที่สัมพันธ์กับการออกเสียงพูดและการรับรู้ตีความ บริเวณภาษาที่สัมพันธ์กับการออกเสียงพูดมีชื่อเรียกว่าบริเวณโบรเคอ (Broca's area: หรือหากพิจารณาบริเวณภาษาเป็นตัวเลขตามแนวของบร็อดมันน์ (Brodmann) ในปี 1909 เรียกว่าบริเวณบร็อดมันน์ 44-45) ซึ่งอยู่ในสมองบริเวณเหนือหูซ้ายก่อนไปด้านหน้าเล็กน้อย บริเวณดังกล่าวอยู่ติดกับ “ร่อง” หรือ “รอยแยก” ในสมองที่มีชื่อเรียกว่า “ร่องโรลินโด” หรือ “Fissure of Rolando” มีหน้าที่ควบคุมอวัยวะที่เคลื่อนไหวได้ตั้งแต่เท้า ขา สะโพก ไหล่ แขน มือ และปาก บริเวณส่วนล่างของร่องโรลินโด ซึ่งควบคุมการเคลื่อนไหว

ของอวัยวะในปากนั่นเองที่อยู่ติดกับบริเวณโบรเคอ ส่วนบริเวณภาษาที่สัมพันธ์กับการรับรู้ตีความเรียกว่าบริเวณแวนิเคอ (Wernicke's area) โดยใช้ชื่อตามนักประสาทวิทยาชาวเยอรมันซึ่งมีชีวิตในช่วง 1848-1905 (หรือหากพิจารณาบริเวณแวนิเคอเป็นระบบตัวเลขของบร็อดมันน์เรียกว่าบริเวณบร็อดมันน์ที่ 22 และ 42) บริเวณแวนิเคออยู่ถัดลงมาทางเบื้องล่างของบริเวณโบรเคอ บริเวณนี้จะทำหน้าที่รับสารจากผู้พูดที่ส่งมาทางประสาทรับรู้จากหู และตีความว่าสาระที่ได้ยินนั้นมีใจความว่าอย่างไร เมื่อผู้ฟังรับสารดังกล่าวแล้วมีความประสงค์จะตอบด้วยการพูด บริเวณโบรเคอก็จะทำหน้าที่เคลื่อนไหวอวัยวะและส่งเสียงพูดตามความประสงค์ และผู้ฟังก็จะรับสารดังกล่าวในลักษณะเดียวกัน วงจรการทำงานของสมองเกี่ยวกับภาษาเป็นเช่นนี้ตลอดเวลาที่มีการสื่อความระหว่างบุคคลในสังคม

ในช่วงเด็กเล็กตำแหน่งของบริเวณโบรเคอและบริเวณแวนิเคอยังไม่คงที่ เนื่องจากสมองของเด็กยังยืดหยุ่น การถนัดด้านใดด้านหนึ่งของเด็ก (lateralization) ก็ยังไม่คงที่เช่นกัน เห็นได้จากการที่เด็กอ่อนสามารถหยิบจับสิ่งของต่าง ๆ ได้ด้วยมือทั้งสองข้างอย่างมีประสิทธิภาพเท่ากัน เมื่อมีวัยสูงขึ้นเด็กจะเริ่มใช้อวัยวะข้างหนึ่งมากกว่าอีกข้างหนึ่ง และเมื่อถึงวัยเจริญพันธุ์หรือวัยรุ่นการทำงานของสมองเริ่มคงที่ จึงเริ่มมีการถนัดซ้ายหรือถนัดขวา ในทำนองเดียวกันสมองด้านที่มีลักษณะเด่นทางภาษาก็จะเริ่มคงตัว

ได้กล่าวมาแล้วว่าการทำงานของสมองในการเคลื่อนไหวอวัยวะในการออกเสียงพูดกับการรับรู้ตีความทำงานประสานกันเป็นวงจร ลักษณะนี้ปรากฏตั้งแต่ในวัยทารก กล่าวคือเมื่อเด็กได้ยินเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเด็ก สมองของเด็กจะบันทึกเสียงเหล่านั้นไว้ตลอดเวลา เสียงใดที่ได้ยินบ่อย ๆ และคุ้นเคย เช่น เสียงของพ่อแม่หรือพี่เลี้ยงสมองก็จะคงรูปแบบของเสียงนั้น ๆ ไว้ และนั่นแสดงว่าเด็กเริ่มมีความคิดสรุปเกี่ยวกับเสียงดังกล่าวหรือเริ่มจำเสียงได้ เมื่อเกิดความคิดสรุปที่สัมพันธ์กับเสียงที่เกิดขึ้นรอบตนแล้วเด็กต้องหาวิธีแสดงออกว่าเสียงที่เด็กได้ยินนั้นมีความหมายสำหรับเด็ก แต่การแสดงออกโดยการเปล่งเสียงตอบออกมาในวัยดังกล่าวยังกระทำไม่ได้เนื่องจากกล้ามเนื้อของอวัยวะออกเสียงยังพัฒนาไม่เต็มที่ เด็กจึงแสดงอาการรับรู้ด้วย

การหันหน้าไปมองหรือเหลียวหาแหล่งที่มาของเสียงที่ตนคุ้นเคย เมื่อมีวัยสูงขึ้นกล้ามเนื้อของอวัยวะในการพูดเอื้อให้พูดได้แต่ยังมีข้อจำกัดด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้อดังกล่าว เด็กจึงยังต้องมีการเลือกสรรถ้อยคำที่เปล่งออกมา เช่น “ออกไปเที่ยว” ออกเสียงเพียง “เอาะ” เป็นต้น นั่นคือมิใช่ว่าได้ยินอะไรก็เปล่งเสียงนั้น ๆ ออกมาได้ทันที

การทำงานของสมองในลักษณะนี้เกิดขึ้นตลอดเวลาในช่วงที่เด็กกำลังพัฒนาภาษาแม่ และในวัยนี้หากเด็กได้มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับบุคคลที่ใช้ภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาแม่ การรับรู้ภาษาอื่น ๆ ก็จะเป็นไปในลักษณะเดียวกับภาษาแม่เพราะเด็กเล็กใช้กลไกเดียวกันในสมอง เด็กจึงสามารถพัฒนาการออกเสียงภาษาแม่และภาษาอื่น ๆ **ได้ดีเท่า ๆ กัน** ดังจะเห็นได้จากเด็กทวิภาษา (bilingual) ซึ่งแม่พูดภาษาหนึ่งและพ่อพูดอีกภาษาหนึ่ง ในช่วงที่มีการพัฒนาภาษาอย่างไม่คงที่นั้น เด็กอาจเลือกสรรใช้ภาษาของพ่อ**ปะปน**กับภาษาของแม่แต่ไม่เกิดการ**สับสน** ดังตัวอย่างเด็กทวิภาษาที่ผู้เขียนเคยเก็บข้อมูลดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 เด็กชื่อนิค โป เป็นเยอรมันแม่เป็นอังกฤษ สถานการณ์คือเด็กเข้ามาจูงมือผู้เขียนเพื่อไปดูของเล่นในห้องของเด็ก พร้อมพูดว่า

“Dominique’s **Zimmer bitte.**” หมายถึง

(Dominique’s room please)

นั่นคือใช้คำภาษาเยอรมัน (ที่พิมพ์ตัวเข้ม) แต่ใช้รูปประโยคภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 2 เด็กชื่อ เกศ หรือ Kate พ่อเป็นอังกฤษแม่เป็นไทย

เด็กพูดกับแม่ว่า “Mommy, I want more **นม.**”

นั่นคือเด็กใช้โครงสร้างภาษาอังกฤษ ใช้คำภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ แต่คำสุดท้ายเลือกใช้ “นม” แทน “milk” เนื่องจาก “นม” ออกเสียงง่ายกว่ามาก ลักษณะปะปนเช่นนี้จะเกิดขึ้นตลอดเวลาจนเด็กอายุประมาณ 5 ขวบ

จากหลักการทางภาษาศาสตร์ประสาทวิทยาและภาษาศาสตร์จิตวิทยา ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ในวัยก่อนวัยรุ่นคือวัยเด็กเล็กจนถึงวัยก่อนวัยรุ่น **ความสามารถในการออกเสียง** ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาแม่จะกระทำได้ดีเนื่องจากกลไกทางภาษาในสมองเอื้อต่อการออกเสียง ส่วนการเรียนรู้ไวยากรณ์ซึ่งเป็นนามธรรมยังทำได้ไม่ดีเนื่องจากการมีประสบการณ์ในโลกไม่มาก หรือกล่าวได้ว่า **เด็กในวัยก่อนวัยรุ่นมีศักยภาพสูงในการเรียนออกเสียง** ผู้สอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กในวัยนี้ควรใช้ศักยภาพทางด้านนี้ของเด็กให้เป็นประโยชน์ ซึ่งสามารถกระทำได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยวิธีการสอนที่แสดงไว้แล้วใน “งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ” ดังที่ได้กล่าวโดยสรุปไว้ในข้อ 1

2.2 ศักยภาพทางภาษาของเด็กวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เมื่อเด็กมีอายุเข้าสู่วัยรุ่นกลไกการทำงานของสมองทั้งการรับรู้และการออกเสียงจะไม่ใช่ไปในลักษณะของเด็กเล็ก ดังที่กล่าวไว้ใน 2.1 เนื่องจากในวัยรุ่นกลไกการทำงานของสมองเริ่มคงที่ บริเวณภาษาก็คงที่เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่าเด็กมีรูปแบบเกี่ยวกับการออกเสียง พยัญชนะ สระ รวมทั้งลักษณะอื่น ๆ ทางการออกเสียง เช่น จังหวะ การลงน้ำหนัก ฯลฯ ซึ่งเรียกโดยรวมว่า “สัทสัมพันธ์” (prosodies) ของภาษาแม่ ซึ่งคงตัวแล้ว การรับรูปแบบทางเสียงของภาษาอื่นกระทำไต่ยากขึ้นเพราะมีการแทรกซ้อนของรูปแบบทางเสียงในภาษาแม่ตลอดเวลา เด็กวัยรุ่นเหล่านี้จะใช้รูปแบบทางเสียงของภาษาแม่เป็นเกณฑ์ในการรับรูปแบบทางเสียงของภาษาใหม่ ประกอบกับกลไกเนื้อในการออกเสียงภาษาแม่เริ่มคงรูปแล้วเช่นกัน การออกเสียงภาษาต่างประเทศจึงกระทำไต่ยากกว่าในวัยเด็ก แต่การเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์และไวยากรณ์จะพัฒนาได้ดีเนื่องจากประสบการณ์และพุทธิปัญญา (cognitive knowledge) หรือการรู้คิดเนื่องจากการสั่งสมประสบการณ์มีมากพอสำหรับการเรียนความหมายและไวยากรณ์ แต่การเรียนภาษาต่างประเทศต้องมีการพูดออกเสียงเพื่อสื่อความด้วยจึงจะบรรลุผล

ศักยภาพในการเรียนรู้ด้านการออกเสียงของเด็กหลังวัยรุ่นถึงแม่สมองจะเริ่มคงตัวแล้วยังสามารถ **ฟื้นฟู** ได้ ด้วยวิธีการสอนที่ **ต่าง** ไปจากการสอนเด็กเล็ก กล่าวคือต้องใช้วิธีการสอนที่สร้าง **ความเข้าใจเชิงสรุป** หรือ concept เกี่ยวกับ

การออกเสียงและองค์ประกอบต่าง ๆ ในการพูด และใช้คำพูดง่าย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สามารถใช้ประสาทสัมผัสโดยเฉพาะตา หู และการสัมผัสช่วย มีการเปรียบเทียบความต่างขององค์ประกอบทางเสียงในภาษาอังกฤษกับภาษาแม่หรือภาษาไทย และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอวิธีสอนเช่นนี้ต้องใช้ครูที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความรู้เกี่ยวกับการออกเสียงและองค์ประกอบทางเสียงอื่น ๆ ในภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี
2. สามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ในลักษณะใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา (near native) หรือฟังเป็นภาษาอังกฤษ (recognizable English)
3. สามารถอธิบายการออกเสียงที่มีปัญหาได้โดยใช้ภาษาง่าย ๆ
4. สามารถชี้แนะความผิดพลาดในการออกเสียงภาษาอังกฤษ และหาทางแก้ไขได้
5. สามารถสอนการออกเสียงได้ครบทั้งกระบวนการทางเสียงในภาษาอังกฤษ คือ ออกเสียงพยัญชนะ สระ ในคำเริ่มด้วยคำพยางค์เดียว ใช้ทำนองเสียงที่เหมาะสม ต่อมาออกเสียงคำหลายพยางค์พร้อมแสดงการเน้นพยางค์ ชั้นถัดไปสอนวลี ประโยค พร้อมทั้งทำนองเสียงต่างรูปแบบกัน และขั้นสุดท้ายสอนการสื่อสารในลักษณะบทสนทนาและการอ่านข้อความ

ด้วยวิธีสอนเช่นนี้ผู้เขียนได้ทดลองสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 25 คน นักศึกษาเหล่านี้อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ใช้เวลา 48 ชั่วโมง มีการบันทึกเสียงนักศึกษา ก่อนสอน-หลังสอน ก่อนเรียนผู้เขียนประเมินการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโดยเน้นการออกเสียงและดูการใช้ภาษาโดยทั่วไป สามารถให้คะแนนได้ไม่เกิน 2 คะแนน จาก 10 คะแนน หลังจากเรียนผ่านไป 48 ชั่วโมง นักศึกษาได้บันทึกเสียงหลังสอนโดยอ่านข้อความเดิมที่อ่านเมื่อบันทึกเสียงก่อนสอน หลังจากนั้นผู้เขียนได้คัดเลือกแถบบันทึกเสียงที่บันทึกเสียงหลังสอนของนักศึกษา 5 คน โดยใช้เกณฑ์การเลือกจากความชัดเจนของคุณภาพเครื่องเสียง และเปิดให้นักศึกษา

ปริญญาตรีอีกกลุ่มหนึ่ง จำนวน 18 คน ประเมินจากคะแนนเต็ม 10 ปรากฏผลดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินแถบบันทึกการออกเสียงภาษาอังกฤษหลังสอน

คะแนนจากผู้สอน (ในวงเล็บ)	คะแนนจากนักศึกษาต่างกลุ่ม 18 คน																		\bar{x}
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
แถบบันทึก 1 (7.5)	8	8	8.5	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8.75	9	8	7.5	8	8	8.15
แถบบันทึก 2 (7.5)	7	7	7.5	8	7.5	7.5	7	7	7	7	7	7.5	7.5	8	7	8.5	8.5	8	7.47
แถบบันทึก 3 (7.5)	9	8.5	8.5	9.5	9	9	9	9	9	8	7.5	8	8.75	8	8	8.75	9	8.5	8.60
แถบบันทึก 4 (8)	10	9	9	10	10	10	9	9	9	9	7	8.5	8.5	8	8	9	9.5	9	8.90
แถบบันทึก 5 (8)	9.5	8.5	9	9.5	9	9	8	9	8	10	7	8.5	8.5	7	8	9	10	10	8.75

จากตารางจะเห็นได้ว่าการประเมินของผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนเป็นการประเมินในลักษณะพินิจพิจารณาในทุกองค์ประกอบของการออกเสียงภาษาอังกฤษ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมินจากการรับรู้ตามธรรมชาติของนักศึกษาที่มีวัยใกล้เคียงกัน คือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรือวัยรุ่นตอนปลายที่มีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ในการพิจารณาองค์ประกอบของการออกเสียงมากพอสมควร ผลปรากฏว่ามีคะแนนประเมินใกล้เคียงกัน ซึ่งอยู่ในระดับดี-ดีมากจึงเป็นคำตอบในลักษณะรูปธรรมได้ว่าศักยภาพในการออกเสียงพูดภาษาอังกฤษของเด็กไทยหลังวัยรุ่นยังคง**ฟื้นฟู**ได้ถึงแม้การทำงานของสมองจะเริ่มคงตัวแล้ว โดยมีเงื่อนไขว่าวิธีการสอนต้องเป็นไปในลักษณะที่กำหนดไว้ข้างต้น 5 ข้อ และจำนวนนักเรียนไม่เกิน 25 คน

ถึงแม้ศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กเล็กถึงก่อนวัยรุ่นจะมีมากแทบจะเรียนได้อย่างอัตโนมัติ ดังรายงานใน “งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลฯ”

ในข้อ 1 และเด็กหลังวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีศักยภาพมากพอที่จะรับการฟื้นฟูการพูดออกเสียงภาษาอังกฤษได้ ดังวิธีการสอนที่ระบุไว้ข้างต้นใน 2.2 แต่โอกาสของเด็กในสังคมไทยที่จะได้รับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในลักษณะที่เตรียมการที่ดีและมีการวางแผนอย่างมีระบบอาจจะมีไม่มาก ดังนั้น**ตัวแปร**อีกแหล่งหนึ่งที่จะช่วยเสริมในการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษได้ตามศักยภาพของเด็ก คือ **สังคม** ดังจะกล่าวต่อไปใน 3

3. ตัวแปรทางสังคมในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย

ตัวแปรทางสังคมจะช่วย “เสริม” หรือ “บั่นทอน” ศักยภาพของเด็กไทย ทั้งสองช่วงอายุดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งอีกด้านหนึ่งในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าเด็กไทยเรียนภาษาอังกฤษจากชั้นอนุบาลหรือประถมศึกษาเรื่อยมาจนถึงระดับมหาวิทยาลัยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 14 ปี แต่ผลปรากฏว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบความสำเร็จ ดังตัวอย่างจากการบันทึกเสียงการพูดภาษาอังกฤษของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ในโรงแรมแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ **การออกเสียงพูดเป็นไทยมากจนฟังไม่เป็นภาษาอังกฤษ ส่วนไวยากรณ์ก็ยังไม่เป็นที่ยอมรับ** การแสดงตัวอย่างในที่นี้แสดงด้วยอักษรภาษาอังกฤษมิได้แสดงสัทอักษรในการออกเสียง เนื่องจากผู้อ่านทั่วไปอาจไม่คุ้นเคย แต่เป็นที่เข้าใจว่าพูดอังกฤษเหมือนภาษาไทย ส่วนไวยากรณ์ผิดทุกประโยค

ผู้วิจัยถามคำถาม 2 คำถาม เพื่อให้บุคคลผู้นี้ตอบเป็นภาษาอังกฤษ

คำถามที่ 1 : Tell me if you're very busy in your office.

คำตอบ : In my office is ... is not so busy. I'm very enjoy -ah- my work and (pause) with my job. Have to -ah- I mean, have to asking the customer like this. I'm so very enjoy it.

คำถามที่ 2 : Why is English important to you?

คำตอบ : Very important for me because if I know English I have to asking -an- - - another people. I mean customer come to Thailand like this.

ตัวอย่างรูปธรรมที่แสดงความสูญเสียเปล่าทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มาจากตัวแปรทางสังคม ซึ่ง “บ้านทอน” คักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย ดังต่อไปนี้

3.1 ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่สอนภาษาอังกฤษในกรุงเทพฯ จำนวน 50 คน พบว่ามีเพียง 17 คน หรือ 34% เท่านั้นที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ นอกนั้นเป็นวิชาเอกอื่น ๆ เช่น สังคมศึกษา, บรรณารักษ์, ภาษาไทย, คหกรรมศาสตร์ เป็นต้น ในจำนวน 17 คนดังกล่าว มีเพียง 7 คนหรือ 14% ของจำนวน 50 คน ที่รู้จักการใช้พจนานุกรมฉบับภาษาอังกฤษ ส่วนที่เหลืออีก 43 คนยังคงใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยเล่มเล็ก ๆ ซึ่งไม่มีสัญลักษณ์สากลช่วยแนะในการออกเสียง **การออกเสียงจึงผิดมากกว่าถูก** ในจำนวน 17 คน ที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษนั้นมีเพียง 5 คน ที่ออกเสียงพูดฟังเป็นภาษาอังกฤษ แต่ความแตกต่างของเสียงที่มีปัญหาในภาษาอังกฤษ เช่น “sh” ใน **share** กับ “ch” ใน **chair** ยังไม่ถูกต้อง และไม่เคยทราบว่าตัวสะกด “s” ใน **measure** ออกเสียงเป็นเสียง [ʒ] (คล้าย “j” ใน “je”(I) ภาษาฝรั่งเศส) สำหรับเสียง “j” ใน “jar” ออกเสียงเป็น “จ” ตลอดเวลา ฯลฯ เป็นต้น ดังนั้นการเป็นแม่แบบให้นักเรียนจึงมีลักษณะคลาดเคลื่อนจากการออกเสียงภาษาอังกฤษ วิธีการสอนใช้วิธีพูดออกเสียงและนักเรียนพูดตาม ไม่มีเวลาแก้ไขการออกเสียงของเด็กนักเรียน เพราะนักเรียนมีเป็นจำนวนมาก การสอนไม่เคยคำนึงถึง “สัทสัมพันธ์” เช่น การเน้นพยางค์ (stress) ทำนองเสียง (intonation) หรือ จังหวะ (rhythm) ดังนั้นการออกเสียงจึงมีสำเนียงเป็นไทย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนประถมศึกษา **สอดคล้อง**กับข้อมูลที่สอบถามนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยจำนวน 29 คน ที่มีการออกเสียงภาษาอังกฤษในลักษณะ **recognizable English** **จากการสอนแก้ไข**โดยผู้เขียนด้วยแบบสอบถามปลายเปิดโดยมีประเด็นคำถามดังนี้

1. เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในระดับใด (อนุบาลหรือประถม)
2. เรียนในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน
3. วิธีการสอนของครูเป็นแบบใด
 - 3.1 เน้นการเขียนและไวยากรณ์
 - 3.2 ท่องศัพท์ตามครู
 - 3.3 มีทั้งสองแบบ
4. เคยรับการสอนออกเสียงหน่วยคำที่ระบุอดีตกาล หรือพหูพจน์หรือไม่
5. ครูผู้สอนสอนด้วยสำเนียงไทยหรือมีครูต่างชาติช่วย
6. มีการแก้ไขการออกเสียงหรือไม่

ผลการตอบแบบสอบถามเมื่อประมวลแล้วสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูประถมที่กล่าวถึงข้างต้น ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

เพื่อความกระชับของการแสดงตารางผู้เขียนใคร่แยกประเด็นคำถามออกจากตารางโดยอธิบายเป็นประเด็น ๆ นอกตาราง ส่วนในตารางระบุเพียงตัวเลข ดังนี้

ประเด็นคำถาม

1. วัยเริ่มเรียน	:	1.1 อนุบาล ; 1.2 ประถมศึกษา
2. สถานศึกษา	:	2.1 รัฐ ; 2.2 เอกชน
3. วิธีสอน	:	3.1 เน้นเขียนและไวยากรณ์ 3.2 ท่องศัพท์ตามครู 3.3 มีทั้งสองแบบ
4. ระบบคำ	:	สอนการออกเสียงในหน่วยคำ
5. สำเนียง	:	5.1 ครูมีสำเนียงไทย 5.2 มีครูต่างชาติช่วย
6. สัทสัมพันธ์	:	มีการสอนสัทสัมพันธ์
7. แก้ไข	:	มีการแก้ไขการออกเสียง

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

	1		2		3			4	5		6	7
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4	5.1	5.2	6	7
คนที่												
1	/	-	/	-	/	-	-	-	/	-	-	-
2	/	-	-	/	/	-	-	-	/	-	-	-
3	-	/	-	/	/	-	-	-	/	-	-	-
4	/	-	/	-	/	-	-	-	/	-	-	-
5	-	/	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
6	/	-	/	-	-	/	-	-	/	-	-	-
7	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
8	/	-	-	/	/	-	-	-	/	-	-	-
9	-	/	/	-	-	/	-	-	/	-	-	-
10	/	-	/	-	-	-	/	-	/	-	-	-
11	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
12	/	-	-	/	-	-	/	-	/	-	-	-
13	/	-	-	/	-	/	-	-	-	/	-	-
14	/	-	/	-	-	/	-	-	/	-	-	-
15	/	-	/	-	-	/	-	-	/	-	-	-
16	/	-	-	/	/	-	-	-	/	-	-	-
17	/	-	-	/	-	-	/	-	/	-	-	-
18	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
19	/	-	-	/	-	-	/	-	/	-	-	-
20	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
21	-	/	/	-	-	/	-	-	/	-	-	-
22	-	/	/	-	-	/	-	-	/	-	-	-
23	-	/	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-

	1		2		3			4	5		6	7
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4	5.1	5.2	6	7
คนที่												
24	-	/	/	-	/	-	-	-	/	-	-	-
25	/	-	-	/	/	-	-	-	/	-	-	-
26	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
27	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
28	/	-	-	/	-	-	/	-	-	/	-	-
29	/	-	-	/	-	/	-	-	/	-	-	-
รวม	22	7	10	19	8	16	5	-29	27	2	-29	-29
ร้อยละ	75.86	24.14	34.48	65.52	27.59	55.17	17.24	100	93.10	6.90	100	100

- หมายถึง ไม่มี, ไม่ใช่

/ หมายถึง มี, ใช่

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดที่แสดงไว้ในตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าประชากรส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในชั้นอนุบาล (75.86%) วิธีการสอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการท่องศัพท์และพูดตามครู (55.17%) การเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในชั้นอนุบาลเป็นการเริ่มต้นที่สอดคล้องกับหลักการทางศักยภาพของสมองในการเรียนภาษาและมีการเน้นการท่องศัพท์พูดตามครู ซึ่งดูแล้วน่าจะเสริมศักยภาพการออกเสียงซึ่งเด็กมีอยู่แล้ว แต่รูปแบบการออกเสียงภาษาอังกฤษของครูกลับกลายเป็นการออกเสียงสำเนียงไทยถึง 93.10% อีกทั้งขาดการสอนสัทสัมพันธ์ซึ่งช่วยให้การพูดภาษาอังกฤษฟังเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น ตลอดจนไม่มีการแก้ไขการออกเสียงพูดถึง 100% ดังนั้นผลของการเรียนการสอนในโรงเรียนจึงขาดประสิทธิภาพ ดังจะแสดงตัวอย่างจริงจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาบางคนต่อไปนี้

ดิฉันเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเมื่อตอนอายุ 11 ปี จากโรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอแห่งหนึ่ง ในจังหวัด
สุรินทร์ ตอนเรียนบทสนทนาในเล่มแรกคุณครูก็จะให้ท่อง A, B, C... ซึ่งเสียงบางตัวของคุณครูก็ออกเสียง
ไม่ถูก เช่นเสียง H คุณครูก็สอนให้ออกเสียงว่า "เฮ็ด" เหมือนกับคำว่า "เฮ็ด นิ่ง" ในภาษาอีสาน
ซึ่งเด็ก ๆ ก็ออกเสียงว่า "เฮ็ด" แทนที่จะเป็นเสียงที่ถูกฟัง เมื่อหลังจากท่อง alphabet ได้แล้ว คุณครู
ก็สอนคำศัพท์ bat, cat, rat ซึ่งในระดับนี้คุณครูก็จะเริ่มสอดแทรกไวยากรณ์เข้าไปด้วย เช่น
เสียง article : a bat, a cat, a rat ซึ่งตอนนั้นคุณครูก็ไม่ได้สอนเรื่องเสียงเลย สอนแค่อ่านอ่าน
อ่านไปไป แบบสำเนียงไทย ๆ

ตั้งแต่เริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่เคยมีอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ
ท่านใดที่สนใจเรื่องการสอนออกเสียง โดยช่วงแรกของการเรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถม
ตัวอักษรถูกถอดของคุณครู ชั้น ป.5 - ป.6

Bat	ออกเสียง	แบ็ด (ไม่มีสระออกเสียงท้าย)
Cat	" "	แค็ด
Susan	" "	ซูซาน
Bottle	" "	บ๊อตเติล
desk	" "	เด็ส
fish	" "	ฟิช
L	" "	แอล
English	" "	อิงลิช
Small	" "	สแมล

ข้าพเจ้าเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในชั้นอนุบาล 1 ที่โรงเรียนสัมฤทธิ์สุพรรณสาร
ซึ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล ข้าพเจ้าได้เริ่มทบทวนฟังในการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบผิด ๆ
ทั้งแต่การออกเสียงพยัญชนะ เช่นเสียง "z" ซึ่งอาจารย์สอนให้ออกว่า "แซด"
หรือเสียง "l" ก็ออกว่า "แอล" โดยที่ไม่ได้สอนว่า ขวานกรณจ. ที่ออกเสียงใน
รูปทวิเสียง "r" ก็ให้ออกว่า "ส" ส่วนการออกเสียงพยัญชนะที่พยางค์สั้น
ให้ออกแบบตัวสะกดในภาษาไทย เช่นเสียง "t" ก็ให้ออกแบบ "แพกต"

วิธีการสอนและแม่แบบหรือตัวครูลักษณะที่แสดงในข้อมูลเป็นการ
"บั่นทอน" ศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเด็กมีพร้อมอยู่แล้ว การมี
รูปแบบทางการออกเสียงผิดพลาดมาตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้รูปแบบผิดพลาด
ดังกล่าวติดตัวไปตลอดเวลา การพูดภาษาอังกฤษจึงไม่มีประสิทธิภาพ โอกาส

ที่จะได้รับการแก้ไขดังเช่นวิธีการที่รายงานไว้ในข้อ 1 และข้อ 2 มีน้อยมาก
ดังนั้นควรพัฒนาครูและวิธีการสอนภาษาอังกฤษของครูโดยเร่งด่วน

ยังมีแหล่งการใช้ภาษาอังกฤษในสังคมอีกแหล่งหนึ่งคือ สื่อมวลชน ซึ่งน่าจะช่วย “เสริม” ศักยภาพของเด็กไทยในการพูดภาษาอังกฤษได้ ดังจะกล่าวต่อไปใน 3.2

3.2 การใช้คำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษในสื่อมวลชน ภาษาที่ใช้ในสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และโฆษณาในปัจจุบันกล่าวได้ว่ามีคำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมาก ความถี่ของคำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งในลักษณะของการพูดปกติและการโฆษณาในสื่อโดยเฉพาะโทรทัศน์และวิทยุ**น่าจะเป็นส่วนช่วยให้การออกเสียงภาษาอังกฤษของเด็กไทยและคนไทยทุกวัยได้เป็นอย่างดี** ถ้าหากการใช้คำยืมทับศัพท์เหล่านี้มีการพูดหรือออกเสียงสอดคล้องกับการออกเสียงในภาษาอังกฤษ แต่ที่ปรากฏในปัจจุบันกลับมีลักษณะตรงข้าม กล่าวคือมีคำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมาก**ออกเสียงคลาดเคลื่อนไปทำให้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี**ของคนไทยที่ฟังเสียงผ่านสื่อเหล่านั้น การออกเสียงที่ผิดในสื่อจะติดอยู่ในความทรงจำของเด็กและเป็นปัญหาต่อเนื่องไปทุกระดับ

ผู้เขียนได้รวบรวมข้อมูลการออกเสียงคำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษในสื่อต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนสิงหาคม 2548 (7 เดือน) พบว่ามีการออกเสียงผิดพลาดทั้งเสียงพยัญชนะ สระ และสัทสัมพันธ์การเน้นพยางค์ (stress) เช่น คำว่า “avenue” มีพยางค์แรกขีดเส้นใต้เป็นพยางค์ที่มีการเน้นพยางค์ ออกเสียงโดยเขียนเป็นภาษาไทยใกล้เคียงที่สุดคือ “แอ์เวอญู” /ævənju:/ หรือสำเนียงอเมริกันคือ /ævənu:/ แต่ที่ปรากฏในการออกเสียงในสื่อคือ “อเวนิว” ซึ่งผิดพลาดทั้งการออกเสียงสระและการเน้นพยางค์

ผู้เขียนจะแสดงตัวอย่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในคำที่คลาดเคลื่อนในสื่อต่อไปนี้

3.2.1 เสียงพยัญชนะ ในที่นี้ขอยกตัวอย่างการออกเสียง “l” ในสื่อ **ซึ่งผิดพลาดมากจนกลายเป็นเสียงอื่น** ลักษณะการออกเสียง “l” ในภาษาอังกฤษนั้น “l” ในตำแหน่งต้นพยางค์อนุโลมให้ออกเสียงคล้าย “ล” ในตำแหน่งต้นพยางค์ในภาษาไทยได้เพราะฟังใกล้เคียงกัน (แต่ไม่เหมือนกัน

ที่เดียว) ส่วน “l” ในตำแหน่งท้ายพยางค์ออกเสียงโดยมี**ปลายลิ้น**คล้าย “ล” ต้นพยางค์ คือ ใ้ปลายสุดของลิ้นจรดปุ่มเหงือกด้านในที่หุ้มฟันบนหน้าแต่มีการเกร็งส่วนหลังของลิ้น ทำให้เสียงเข้มลึกจึงเรียกว่า “dark l” (อ่านรายละเอียดในพิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2544) **อย่างไรก็ตามหากเสียงพูดในสื่อจะออกเสียง “l” คล้าย “ล” ในตำแหน่งต้นพยางค์ก็ยังสามารถได้ แต่ที่ปรากฏมีความคลาดเคลื่อนมากดังนี้**

1. ตัดเสียง “l” ท้ายพยางค์ออกโดยลิ้นแข็ง
2. ออกเสียง “l” ท้ายพยางค์เป็น “ก” หรือ “น”
3. ออกเสียง “l” ท้ายพยางค์เป็น “ว”

โดยปรากฏในแบบที่สามมากที่สุด ดังที่จัดไว้ในตารางเปรียบเทียบ
ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงความผิดพลาดในการออกเสียง "l" ที่หายพยางค์

ตัดเสียง "l" ที่หายพยางค์		ออกเสียง "l" ที่หายพยางค์เป็น "ก"		ออกเสียง "l" ที่หายพยางค์เป็น "ว"	
1) Colgate	คอกเกต	1) (เบียร์) Amstel	อัมสะเทิน (ออกเสียง "s" เป็น "สะ" ซึ่ง คลาดเคลื่อน)	1) Pond's perfect result	พอน เพอเพ็ก รีชัว
2) Nokia life style	โนเกีย ไลสตาย	2) wrinkle decrease eye	ริงเค็นดิคริสตาย	2) Sunsilk	ซันซิล
3) Sheene oil free	ชีเนออยฟี่ (“ฟรี” ไม่ออก เสียง “ร”)	3) War of the World	วอ้อฟเดอะเวิน	3) Colgate total twelve	คอกเกต โทโทว ทเว่ว
4) one two call	วันทูคอลล			4) Vitamilk	ไวตามิล
5) Tross cool roll on	ทรอส คู โร ออน			5) Dutch mill	- ดัตมิล - ดัตชะมิล (ออกเสียง “tch” คลาด เคลื่อนมาก)
6) Halls	ฮอล			6) Shell Rimura	เชว ลิมูล่า (ออกเสียง “r” เป็น “ล” ด้วย)
7) GO textile	จี โอ เท็กทาย			7) natural and healthy skin (โฆษณาครีม อาบน้ำโซ กุกุสซี่)	เนเชอรัว แอน เฮ้วตี้ สะกิน (ออกเสียงอื่น ๆ ผิดด้วย)
8) Liverpool	ลิเวอพู			8) Head and Shoulder	เฮ็ดแอน โชวเดอ
9) สอบ TOEFL	สอบโทเฟอ			9) Dutchie boy and girl	ดัตชีบอย แอนเกิว
10) ไอศกรีม Walls	ไอศกรีมวอ			10) LA bicycle shop	แอวเอ ไปชีเคิว ช็อบ
11) blackmail	แบ็กเม (ไม่ออก เสียงควบล้ำ “l” ใน black)			11) Walls paddle pop	วอว แพ็ดเด็น ป๊อป (ออกเสียง “l” ใน paddle เหมือนแบบที่ 2)

ตัดเสียง "l" ท้ายพยางค์		ออกเสียง "l" ท้ายพยางค์เป็น "น"		ออกเสียง "l" ท้ายพยางค์เป็น "ว"	
12) Head and shoulder	แฮ็ดแอนด์ชอเดอ			12) Nivea Lip Care Pearl and shine	นีเวีย ลิบแค เพียวแอนด์ชาแย
13) Lamina Film	ลามิน่า ฟีม			13) Golden goal	โกลเด้นโกล
14) Mentos Cool Chew	เมนทอส คูล ชิว (ออกเสียง chew ผิดควรเป็น "ชู")			14) Loreal	ลอรีออล
				15) บะหมี่สำเร็จรูปมาม่า Oriental kitchen	ออเรียนทอล คิทเชน
				16) Smooth E Gold	สมูท อี โกล
				17) ครีมอาบน้ำ Parrot Gold Renew	แพพโรวด์ โกล รีนิว
				18) Care Free Healthy fresh	แคฟรี เฮลตี้เฟรช
				19) (ตู้) built in	บิวอิน

จากตัวอย่างที่แสดงไว้ในตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าการออกเสียงผิดพลาดในแบบที่ 2 ซึ่งเป็นการออกเสียงตามรูปแบบเสียงท้ายในภาษาไทยมีน้อยที่สุด เป็นการแสดงให้เห็นอย่างเป็นอย่างดีว่า ผู้พูดไม่ต้องการออกเสียงตามรูปแบบภาษาไทย และได้พยายามออกเสียงให้ต่างออกไปดังแบบที่ 1 และ 3 ซึ่งต่างก็ไม่ใช้รูปแบบการออกเสียงภาษาอังกฤษทั้งสิ้น

ผลจากการออกเสียงทับศัพท์คำยืมภาษาอังกฤษจากสื่อเช่นนี้ ครูสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาที่ไม่มีพื้นความรู้ต่างก็คิดว่า "สื่อ น่าจะเป็นแบบอย่างการออกเสียงได้" จึงสอนออกเสียงผิดมาตลอดดังที่อธิบายไว้แล้วเมื่อแสดงตารางที่ 2 จึงเป็นปัญหาให้ต้องแก้ไขต่อไปเมื่อเรียนใน

มหาวิทยาลัย ถ้าผู้สอนใส่ใจที่จะแก้ไข ซึ่งสามารถแก้ไขได้ดังที่กล่าวถึงแล้ว
เมื่อแสดงตารางที่ 1

3.2.2 **เสียงสระ** การออกเสียงสระผิดพลาดที่ปรากฏในสื่อมีมาก
เช่นกัน ดังจะแสดงตัวอย่างเพียงเล็กน้อยในที่นี้

ตารางที่ 4 การออกเสียงสระผิดพลาดในสื่อฯ

คำที่ปรากฏในสื่อ	การออกเสียงสระที่ใกล้เคียงที่สุด เมื่อแสดงด้วยอักษรไทย
ออกเสียงคลาดเคลื่อนแสดงในวงเล็บ	
1. "H" (เฮ็ด)	- เอช : สระยาว /eitʃ/
2. logistics (โลจิสติกส์)	- เลอจิสติกส์ /lədʒɪstɪks/
3. inspiration (อินสไปเรชั่น)	- อิน สปิ เรชั่น หรือ อินส เปอ เรชั่น /ɪnspɪreɪʃn หรือ ɪnspəreɪʃn/
4. machine (แมชชีน)	- เหมอะชีน /məʃi:n/
5. custard (คาสตาต)	- คัสเตด /kʌstəd/
6. foremost (โฟร์โมสท์)	- ฟอ(ร)โมสท /fɔ:moust/
7. elephant (อีเล็บเฟ่น) (โฆษณาหมเอนฟาโกรออกเสียง ผิดมากทุกคำ เป็นตัวอย่างที่ไม่ ดีให้แก่เด็ก)	- เอ๊ะลิเฟินท /elɪfənt/
8. stainless (สะแตนเลส)	- สแตนเลส /steɪnləs/

คำที่ปรากฏในสื่อ	การออกเสียงสระที่ใกล้เคียงที่สุด เมื่อแสดงด้วยอักษรไทย
ออกเสียงคลาดเคลื่อนแสดงในวงเล็บ	
9. academy (อะคาเดอมี)	- เอ๊ะแอะแค้เดอหมี /əkædəmi/
10. model (โมเดล)	- มื่อเดิล /mɒdl/
11. mental (เมนทอล)	- เม้นเทิล /mentl/

3.2.3 สัทสัมพันธ์การเน้นพยางค์ (stress) การออกเสียงการเน้นพยางค์ที่ถูกต้องจะแสดง “ลักษณะความเป็นภาษาอังกฤษ” แต่การออกเสียงในสื่อคลาดเคลื่อน ในที่นี้จะใส่วรรณยุกต์เพื่อแสดงเสียงที่มีการเน้นพยางค์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การออกเสียงการเน้นพยางค์ (stress) คลาดเคลื่อนในสื่อ

คำที่ปรากฏในสื่อ	การออกเสียงการเน้นพยางค์ที่ใกล้เคียงที่สุดเมื่อแสดงด้วยอักษรไทย
ออกเสียงคลาดเคลื่อนแสดงในวงเล็บ	
1) attack (แอ็ทแท็ค)	เอ๊ะแอะแท็ค /ətæk/
2) machine (แม็ชชีน)	เหมอะชีน /məʃi:n/
3) bilingual (ไบลิ่งกั๋ว)	ไบลิ่งเกว็ล /bailɪŋgwəl/
4) hippopotamus (ฮิปโปโปเตมัส) (เน้นทุกพยางค์)	หิเพ่อพ็อเถอะเหมิส /hipəpɒtəməs/
5) maintenance (เม้นทาเน็น)	เม้นเถอะเหนินส /meɪntənəns/

4. สรุป

ตัวแปรทางสังคมที่แสดงไว้ข้างต้นในข้อ 3 แทนที่จะเป็นส่วนช่วย “เสริม” ศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษทั้งทางตรง (ในระบบโรงเรียน) และทางอ้อม (ผ่านสื่อมวลชน) กลับกลายเป็นตัวแปร “บั่นทอน” ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงแล้วตัวแปรเหล่านี้สามารถเป็น “แม่แบบ” ได้อย่างดี (ถูกต้อง) อย่างทั่วถึง (สื่อไปได้ไกล) และอย่างมีประสิทธิภาพ (ปรากฏบ่อย ๆ ในสื่อ)

ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอวิธีการปรับปรุงดังนี้

4.1 สร้างวัฒนธรรม “พิถีพิถัน” ทางภาษา ควรมีการสร้างวัฒนธรรมพิถีพิถันทางภาษาในสังคมไทย ในกลุ่มต่อไปนี้

4.1.1 ระบบโรงเรียน ในระบบโรงเรียนครูมีบทบาทสำคัญที่สุด ครูต้องมีความพิถีพิถันในการออกเสียงคำหรือถ้อยความภาษาอังกฤษ รู้จักใช้พจนานุกรมแสดงการออกเสียงที่มีสัญลักษณ์สากลกำกับ (ดังเช่นที่แสดงไว้ในตารางที่ 5) และควรตรวจสอบการออกเสียงก่อนสอนทุกครั้ง นอกจากนี้ควรเข้ารับการอบรมด้านการออกเสียงพูดภาษาอังกฤษเป็นระยะ ๆ เนื่องจากเป็นประเด็นที่เรียนด้วยตัวเองได้ยากที่สุด การเป็นบุคลากรในสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ตลอดเวลาทั้งการเรียนเพิ่มเติม การทำวิจัยหาข้อผิดพลาดหรือหาแนวทางการสอนที่จะทำให้บังเกิดผล

4.1.2 สื่อโทรทัศน์และวิทยุรวมทั้งสิ่งพิมพ์และโฆษณา สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็น “แม่แบบ” ในการออกเสียงภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี ด้วยปัจจุบันคำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษในสื่อมีเป็นจำนวนมาก ปรากฏบ่อยครั้งในแต่ละวัน และมีผู้ฟังผู้ชมรวมทั้งผู้อ่านจำนวนมาก ตลอดจนเป็นสื่อที่เข้าถึงและไปถึงชุมชนทุกระดับ หากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำยืมทับศัพท์ภาษาอังกฤษจะมีความพิถีพิถันในการออกเสียงให้คล้ายเสียงที่ปรากฏจริงในภาษาอังกฤษให้มากที่สุด ก็จะช่วยให้เด็กเล็ก**ซึมซับ**ภาษาอังกฤษได้โดยง่าย คำที่ได้ยินจากสื่อกลาง เช่น BBC หรือ CNN ออกเสียงว่าอย่างไรก็ควรออกเสียงให้ใกล้เคียงที่สุด มิฉะนั้นความเบี่ยงเบนจะเกิดได้โดยง่าย ตัวอย่างเช่น พายุเฮอริเคน (เสียงภาษาอังกฤษคือ **ฮะริเคน** : อเมริกัน หรือ **ฮะริเคิน** : อังกฤษ) “Katrina” เมื่อเดือนสิงหาคม 2005 สื่อ BBC และ CNN ออก

เสียงว่า /kætri:nə/ หรือคล้าย “แคทรีเนอะ” (ควบกล้า -ทร- คล้าย จันทร) แต่สื่อไทยออกเสียงหลากหลายจนกลายเป็นคนละคำไป เช่น คัททะรีน่า แคททะรีน่า เป็นต้น การศึกษาจากพจนานุกรมแสดงการออกเสียงที่มีสัญลักษณ์สากลจะช่วยให้ได้ดี

4.2 การปรับเปลี่ยนเกณฑ์การเขียนทับศัพท์ของสถาบันของรัฐ

ราชบัณฑิตยสถานเป็นสถาบันหนึ่งของรัฐที่มีหน้าที่ในการกำหนดวิธีการทับศัพท์ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ อีกทั้งเป็นแหล่งอ้างอิงของสื่อทั่วไป สิ่งที่ราชบัณฑิตยสถานน่าจะดำเนินการเพื่อช่วยเป็นตัวแปรสำคัญให้การพูดออกเสียงภาษาอังกฤษของเด็กไทยสอดคล้องกับศักยภาพทางภาษาของเด็กที่มีอยู่กระทำได้ดังนี้

4.2.1 เลิกการใส่การ์นด์ในคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

การออกเสียงควบกล้าท้ายพยางค์ทั้งในลักษณะของคำศัพท์เอง และการแสดงหน่วยคำทางไวยากรณ์เช่นแสดงอดีตกาล หรือพหูพจน์ ล้วนเป็นสิ่งสำคัญของภาษาอังกฤษ การใส่การ์นด์เพื่อมิให้ออกเสียงนั้น ๆ จึงเป็นการกระทำในลักษณะตรงข้ามกับการออกเสียงจริงในภาษาอังกฤษ **น่าจะใช้วิธีการขีดเส้นใต้เสียงควบกล้า เพื่อแสดงนัยว่าควรออกเสียง** ดังนี้

James	ควรเขียนว่า	เจ <u>มซ</u> (“ซ” แทนเสียง /z/ เมื่อ “s” ตามหลัง “m”)
quartz	ควรเขียนว่า	ควอ <u>ทส</u> (“z” ในคำนี้ออกเสียง /s/)
gold	ควรเขียนว่า	โ <u>กอลด</u>
disk	ควรเขียนว่า	ด <u>ิสค</u>
films	ควรเขียนว่า	ฟ <u>ิลมซ</u> (“ซ” แทนเสียง /z/ หลัง “m” ซึ่งเป็นพหูพจน์)
cell	ควรเขียนว่า	เซล (“ll” ออกเสียง “l” ตัวเดียว)
water	ควรเขียนว่า	วอ <u>เทอ</u> (วอเทอร)

สำหรับคำว่า water และ quartz ซึ่งมี “r” ในคำสำเนียงอเมริกัน ออกเสียงด้วยเช่นกัน แต่สำเนียงอังกฤษไม่ออกเสียง จึงอาจละไว้ไม่แทนเสียงก็ได้หากการแทนเสียงทำให้เกิดการยุ่งยากในการเขียนทับศัพท์

4.2.2 เลิกใช้ ป ต ก แทน p t k ในภาษาอังกฤษ เนื่องจาก p t k ในภาษาอังกฤษออกเสียง “พ ท ค” ทุกเสียงยกเว้นเมื่อตามหลัง “s-” จะเป็น “ป ต ก” เช่น

spa	“สปา”
steak	“สเตค” (สระยาวไม่ใช่ “เต็ก”)
ski	“สกี”

นอกนั้นล้วนแต่ออกเสียง “พ ท ค” ทั้งสิ้น เช่น

foot	ฟุต
book	บุค
lock	ล็อก
coke	โคค

ส่วน “ก” ให้ใช้แทนเสียงก้อง “g” เช่น

bag	แบ็ก
log	ล็อก (ซึ่งจะต่างจาก lock ข้างบน)

4.2.3 ทบทวนตัวอย่างการทับศัพท์สระ ในหนังสือหลักเกณฑ์การทับศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535 มีตัวอย่างการแสดงการทับศัพท์สระผิดพลาด เช่น หน้า 14-18 นั่นคือสระสั้น-ยาว และสระประสมควรทับศัพท์ให้ถูกต้อง มิฉะนั้นการออกเสียงจะคลาดเคลื่อน เช่น

Europe	ควรเป็น “ยัวร์วิพ” (/juərəp/) ไม่ใช่ “ยุโรป” (หน้า 14)
today	ควรเป็น “ทุดะ” ไม่ใช่ “ทูเดย์” (หน้า 16)
wood	ควรเป็น “วูด” ไม่ใช่ “วูด” (หน้า 16)
soup	ควรเป็น “ซูป” ไม่ใช่ “ซูป” (หน้า 17)
fruit	ควรเป็น “ฟรุท” ไม่ใช่ “ฟรุต” (หน้า 18)

4.2.4 กำหนดหลักเกณฑ์การทับศัพท์โดยคำนึงการออกเสียง ควรใช้อักษรไทยที่เหลืออยู่หรือกำหนดสัญลักษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับเสียงอโหมะ และอโหมะในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีมากกว่าและหลากหลายกว่าในภาษาไทย เช่น

เสียงโฆษะ (voiced)

เสียงอโฆษะ (voiceless)

“ม” แทนเสียง /m/ เช่น measure “ผ” แทนเสียง /f/ เช่น pressure

“ฟ” แทนเสียง /v/ เช่น vine “พ” แทนเสียง /f/ เช่น fine

“ซ” แทนเสียง /z/ เช่น zoo “ส” แทนเสียง /s/ เช่น Sue

“ก” แทนเสียง /g/ เช่น bag “ค” แทนเสียง /k/ เช่น cake

ในการนี้ราชบัณฑิตยสถานอาจจัดทำพจนานุกรมออกเสียงภาษาอังกฤษขึ้น โดยพยายามใช้อักษรไทยที่มีอยู่ประกอบสัญลักษณ์อื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่ไม่รู้จักสัทอักษรสากล สามารถใช้ประโยชน์ในการออกเสียงภาษาอังกฤษได้ การทับศัพท์ด้วยอักษรที่กำหนดขึ้นใหม่ในระยะแรกอาจดู “ขัดตา” ไปบ้าง แต่เมื่อเวลาผ่านไปความรู้สึกคุ้นเคยจะเกิดขึ้น และจะบังเกิดผลในการออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้องมากขึ้น

รายงานวิจัยชิ้นนี้แสดงข้อมูลที่ระบุได้ว่าเป็นรูปธรรมว่าตัวแปรทางสังคมมีบทบาทมากในการ “บั่นทอน” ศักยภาพในการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยทั้งวัยเด็ก วัยรุ่น และวัยหลังวัยรุ่น ควรที่ทุกฝ่ายจะได้ร่วมมือกันเพื่อฟื้นฟูระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย มิให้เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษาดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

พิณทิพย์ ทวยเจริญ. (2529). **พัฒนาการภาษาเด็ก: การเปล่งถ้อยความของเด็ก**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____ (2532). **การวิเคราะห์ความผิดปกติทางการพูดของเด็กไทยเชิงภาษาศาสตร์**. รายงานการวิจัย สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____ (2539). **ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- _____ (2540). **สัมฤทธิผลในการเริ่มเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย**. รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____ (2543). **สัมฤทธิผลในการสอนภาษาอังกฤษให้แก่เด็กเริ่มเรียนวารสารภาษาและภาษาศาสตร์**. 19 (1): 9-31.
- _____ (2544). **การพูดภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Berlucchi, G. (1974). Cerebral dominance and inter-hemispheric communication in normal man. In: Schmitt, F.O. and Worden, F.G. (eds.). *The Neurosciences: Third Study Program*. Cambridge: MIT Press, pp. 18-34.
- Caramazza, A., Miceli, G. and Villa, G. (1986). The Role of the phonological buffer in reading, writing and repetition. *Cognitive Neuropsychology* 3: 37-76.
- Garman, M. (1991). *Psycholinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lewis, P. and Rubenstein, D. (1974). *The Human Body*. London: Hamlyn.
- Mohr, J. (1976). Broca's area and Broca's aphasia. In: Whitaker, H. and Whitaker, H.A. (eds.). *Studies in Neurolinguistics* (Vol. 1). New York: Academic Press, pp. 117-148.
- Murre, J. and Goebel, R. (1996). Connectionist modelling. In: Dijkstra, T. and de Smedt, K. (eds.). *Computational Psycholinguistics*. London: Taylor and Francis Ltd, pp. 49-78.
- Lenneberg, F. (1967). *Biological Foundations of Language*. New York: Wiley.
- Penfield, W. and Roberts L. (1976). *Speech and Brain Mechanism*. London: Oxford University Press.
- Piaget, J. (1971). *Language and Thought of the Child*. London: Routledge and Kegan Paul.

- Tuaycharoen, P. (1977). *The Phonetic and Phonological Development of a Thai Baby: from Early Communicative Interaction to Speech*. Ph.D. Thesis. London University.
- _____ (1979). An account of speech development of a Thai child: from babbling to speech. In: Thongkum, T.L., Kullanijaya, P., Panupong, V. and Tingsabadh, K. (eds.). *Studies in Tai and Mon-Khmer Phonetics and Phonology*. Bangkok: Chulalongkorn University, pp. 261-277.
- _____ (1984). Developmental strategies in the acquisition of classifiers in Thai. In: Tuaycharoen, P., Chudananda, D., Sookgasem, P., Jackson, F., Hvitfeldt, R. and Hvitfeldt, C. (eds.). *Selected Papers from the International Symposium on Language and Linguistics*. Chiangmai: Chiangmai University, pp. 203-221.